

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniški poročila in dneve po praznikih, ter vsake po pošti prejemanje za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gid., za četrt leta 3 gid. 30 kr., za en mesec 1 gid. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec. 80 kr. za četrt let. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na št. 4 kih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer za Ljubljano za četrt leta 2 gid. 50 kr., po pošti prejemanje za četrt leta 3 gid. — Za vsako leto je plačeno od št. 1. do 4. klase 6 kr., če se oznanilo večkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 1. „Narodna pisarna“.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 1. „Narodna pisarna“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne rač. je v „Narodni pisarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Bosne in Hercegovine.

Z bojišča je denes vendar zopet jedenkrat poročat: važen in večji vspeh. Turška tvrdnja Bihče, ali Bihac je 19. septembra udala se ali kapitulirala. Tedaj glavno mesto takozvane turške Hrvatske, kjer je bil oni dan oddelek generala Zacha odbit tako, da je bilo 500 mož naše izgube, padlo je tudi in to je za zapadno-bosenske turške vstaše hud udarec.

Oficijalni telegram 19. septembra namreč pravi: General-major Zach je 18. septembra vzela, prej s kanoni obstreljevali, dve pred tvrdnjavi narejeni na gori Debeljači; ko so zvečer turški uporniki iz tvrdnjave Bihča in od desnega brega Une te pozicije hudo napadli, bili so odbiti; tudi je Zach nazaj zapodil 800 mož močen oddelek turških vstašev, ki so bili prišli čez Papanovič blizu pogorskega roba pri Baljevcu; pri zadnjem so Turki imeli velike izgube. Naše izgube še niso določene. Pet oficirjev je ranjenih.

Nadaljnji telegram pa dopolnjuje: General-major Rheinländer poroča 19. septembra iz Zavalja, da je tvrdnjava Bihac denes kapitulirala. Cesarska vojska je denes ob 4. uri popoldne tvrdnjavo zasedla, in našla v njej 5 kanonov, mej temi 4 teške, in tudi drugega orožja in streliva. Od regularne turške armade so bili v Bihacu 1 štabni oficir in kanonirji.

Vojska 3. armadnega kora, ki je čez Dobo marširala, je v Gračanico prišla, kjer je mnogo orožja in streliva našla. (Od kod prihaja, da se povsod „mного orožja in streliva“ najde? Turška vlada ga je poslala; kljub temu pa naši nemškutarski turkoljubi še zmirom o konvenciji s Turčijo govore.)

Iz Zemuna se piše o nečlovečnosti Mohamedanov: Dva naša oficirja sta padla Turkom v roke. Turki so jima oči iztaknili, jednemu so jezik odrezali, in so ga ravno tudi družemu hoteli, ko so naši vojaki prišli, prognali jih in oficirja rešili. Tudi na drugem delu telesa sta oba strašno oskrunjena.

Iz Hercegovine se piše v „P. C.“, da so prejšnji kristijanski vstaši Peko Pavlovič, Zimonč, Vukalović in Petrovič večino svojih vojnikov odpustili domov, in čakajo le prilike, da izreko svoje udanje avstrijske oblasti. — Sicer pravijo, da v Hercegovini napreduje pomirjevanje dežele. Kristijani obeh ver pomagajo Jovanoviču, Mohamedani pa izgubljevajo pogum in zaupanje, da bi se mogli braniti.

Iz Travnika poroča „Tr. Ztg.“ o slavnosti, katero je napravil naš polk Kuhn 8. septembra v spomin bitke pri Jajcu, katera je bila ravno pred jednim mesecem. V tamošnji kasarni zbrali so se vsi častniki, kadeti in podoficirji, da bi pri kozarcu vina slavili spomin na oni dan, kateri je našemu polku toliko slave prinesel. Tih nastalo je pa vse najedenkrat, ko je obče spoštovani polkovnik Prieger s sočutnimi besedami se spominjal pri Jajcu padlih tovarišev. Major Krček napil je navdušeno zdravico polkovaiku Priegerju, katero je ta na naš polk ravno tako navdušeno odzvalil. Dejal je, da je naš polk od nekaj uže hraber, izdržljiv in vedno zmagovalen. Potem jele so se razne pesni glasiti, izmej katerih je bilo tudi več slovenskih. Spominjalo se je bitke pri Jajcu, katere gotovo ne bode nikdo pozabil, kdor se je je udeležil. 4000 mož močni, napadli so naši 7. avgusta dvakrat močnejšega sovražnika, ki je stal v izvrstnih pozicijah, in

imel razen 2 gorskih kanonov tudi še 4 Kruppove kanone, ki so v resnici strašno na naše streljali. In vendar so slavno zmagali naši sovražnika v deveturnem boju. Sovrugi so bežali takrat v divjem diru, in dobili so naši razen jedne zastave in brezštevilno orožja, 1 1/2 milijona patronov za puške, 4 Kruppove kanone in 1200 streliv za nje.

Iz Travnika v Bosni 6. sept. [Izv. dop.]

Iz Travnika (kjer je zdaj naš kranjski polk Kuhn) vam nemam poročati o novih bitvah in zmagah, mirujemo uže skoraj celi mesec. Kak je pa ta mir, lahko si mislite; ljudje so vedno na raznih stražah, rekognosciranjih, patroliranjih, raznih „fasungah“ po več ur daleč, demonstracijah itd. Kateri dobro umejo drvarskih posel, morajo tudi drva sekati, potem pota popravljajo, šance delajo itd. Ako se kak dan primeri, da kaka kompanija nema drugega opravila, mora vaditi „doppelreihen rechts“ in „links um“ itd. Eksercirajo v Bosni! Upamo, da kmalu dobomo Livno, kjer je 3000 vstašev. Dobro bi bilo, da bi v kratkem dobili to mesto, ter si osvojili pot v Dalmacijo po kateri bi potem lahko dobivali dalmatinska vina in drugega potrebnega živeža. Vino ali pivo se dobi samo v buteljah, a še to zelo teško in je sila drago. Butelja srednjega piva stane 80 soldov. Po našem pomenu nij nobene gostilne v celem Travniku. Samo kava in duhan se prodajata skoraj v vsakej drugej hiši.

Prebivalci Bosne so pravi veliki ni; človek mora rešpekt imeti pred njimi, ako jih vidi. Obleko imajo skoraj vsi jednako, kristijan se mora tako nositi kakor Turek zapove, glavo ima obrito in zadaj „cof“, da ga ima Turek za kaj prijeti, ako mu hoče — glavo odrezati. Dobro se ločijo od drugih samo židje,

Listek.

Zaklad pomorskega razbojnika.

(Po Fr. Gerstäckerji.)

(Dajje.)

Peto poglavje.

Snidenje.

Policija v Valparaiso za onega časa še nij bila tako izvrstno organizovana, kakor je zdaj; ipak so v noči zmirom na konjih okolo mesta stražili, ali na mestih jim odkazanih. Na strani imel je vsak policaj sabljo, v podprsniku pak laso*) privozljano. Sicer nosili so sabljo le zavolj lepšega, kakor nekaj dvorniki svoje meče, kajti ponosno je za njimi rožljala, in le redko so jo prav rabili; tem

*) Dolga vrv za lovljenje zverij na lovu ali v boju; jeden konec privezan ima lovec v podprsniku, drugi konec ima pak zanjko; to orožje je Amerikancem navadno. Fripomnica prevoditeljeva.

nevarnejše bilo je pak laso nočnim potepinom, ako na begu nijso našli hitro kotiča, v kateri bi se mogli skriti. Z glasnim tekanjem konjskih kopit drevili so za njimi, in gorje jim, ako jih je moglo nezmotljivo laso doseči, — petindvajset, celo trideset korakov daleč frčala je zanjka, in zadržniva se na vratu beguna, mu nij bilo več mogoče se je iznebiti.

Vodji tega krdele, a vsaj predmestja, kjer so ravno bili, in katero je imelo tedaj še prav malo hiš, ukazal je don Onda, naj kolikor mogoče svojih ljudij ob nabrežju razpostavi, in naj ugrabijo vsako sumljivo osobo, naj bode kdor hoče, ter do jutra priprejo. Ljutem, ki so se mej tem v jako velikem številu tu zbrali, obljubil je petsto dolarjev onemu, ki bode beguna prijel; lahko se torej misli, da so se policaji in ljudje na vso moč trudili, da bi dobili znatno plačilo.

Ranjenca so pak štirje njegovi pomorščaki nesli v hišo sennore Fostero, vedoč, da je tam

najbolje v varstvu, mej tem, ko je moral iti drug pomorščak po zdravnika, ter ga v hišo peljati.

Na ta način vse potrebno urediši, pošle svojega midšipmena s čolnom zopet v zaliv, da se bode družim čolnom pridružil, in bi skupno na vsak način piratu preprečili beg iz zaliva na morje; sam ostal je pak na suhem, z namenom, da bode vse naredbe vlastno nadzoroval.

A v vedno veselej hiši naših starih znancev, sennore Fostero, slišati je bilo denes jok in tugovanje. Manuela sedela je še zmirom od poslovljenja ljubega jej moža v mučnej opreznosti, — duševno gledala je pištole, katere je imel v zapasniku, — šel je v smrtno opasnost, in bala se je, pričakovala je teškega sreca, katerega vtripanje jej je žugalo prsi razpršiti, da bode zdaj zdaj slišala odmev oddaljenega strelanja. Nij mogla plakati; smrtna bojazen zadržavala jej je neusmiljeno olajšavajuči vir

ker imajo tukaj ravno tako interesantne in značajne nosove, kakor na Avstrijskem. Ti ljudje so nam sila prijazni. Nek žid je oddal več tisuč for. na naravnost pošti v Trst. Ko je nekoliko dnij pozneje telegrafično izvedel, da je adresat uže denar dobil, pride na pošto, pade na kolena pred uradnika, kojemu je denar izročil, ter mu jame nogi poljubovati! To stori zdaj vselej kadar ima kaj na pošti opraviti. In mož premore tisučev, da sam ne ve koliko!

Vojaki so se sedaj večidel vsi po kasarnah in privatnih hišah vkvartirali, prostora se je pripravilo za 6000 oseb. Veliko Turkov je moralo svoja gnezda izprazniti.

Veliko nevoljo in začudenje je vzbudila mej vojaki vest, da hoče Avstrija s Turčijo skleniti famozno konvencijo. (To je bila — kakor se je izkazalo, hvala Bogu — le laž magjarskih in turkofilnih listov. Ur.) Mislim da ga nij vojaka v Bosni, da bil to verjel ali celo odobral. Da bi se avstr. vojaki morali boriti za turške in za sultanov suvernitetne pravice!

Naš polk mislim da ne pride v južno Bosno proti Novemu Bazaru, Mitrovici itd., ker ostane, kakor se sploh govori, naš korps komando v Travniku. Bržkone ali pa gotovo pa bomo imeli nalogo zasesti cesto, ki pelje od tu skozi Livno v Dalmacijo. Včeraj je šel Württemberg v Čadjavico in Ključ, kjer je zbranih naših 22 bat. in sicer Weberjev in Leopoldovcev, Kuhnovci so vsi v Travniku.

Pri Madjarib, kolikor sem jih videl, nij več opaziti one simpatije do Turkov, kakor so jo poprej kazali, vsak Avstrijec se grozi nad prokleta turško sodrgo, bodi si uže katerekoli narodnosti. Interesantno bi bilo izvedeti, ako se kedo onih študentov madjarskih, ki so bili potovali v Carigrad, sedaj bori zoper Turke, gotovo bo svoje mnenje izpremenil. Sedaj bi se težko tudi na Ogerskem dobila sleparija, ki bi hotela izročiti n. pr. Hadži Loji častni meč! — — Da si je hotel Andrassy pri Turkih iskati novih zaveznikov proti Slovanom, je jasno. Večina uradnikov, ki so bili namenjeni tu stalno ostati so Madjari, vse tiskarnice pri telegrafu in pošti so tiskane v madj. jeziku. Bosna in madjarski uradni jezik! Pa dosti za denes.

Deželni zbor kranjski.

(II. seja, 16. septembra.)

(Dalje.)

Zoper volitev poslancev v volilnem okraju Kočevje, Ribnica in Velike Lašče se oglasi poslanec Klun, kateri pravi, da je bilo v kočevskem okraju nad 10 volicev preveč, in to dokazuje po statističnih dokazilih za vsako občino posebej. Ko bi bilo šlo po pravici, kakor postava ukazuje, namreč na podlogi zadnjega ljudskega števljenja, potem bi bili izvoljeni, ako se deset nepravilnih kočevskih glasov od bije g. Pakiž s 44 in Karel Rudež z 42 glasovi, a nasprotni kandidatje bi bili dobili g. okrajni glavar Dolhof 35 in Braune 33 glasov. Govornik tedaj predlaga, da se volitev izroči posebnemu odseku za verifikacije, da jo natanko preišče.

Poslanec c. kr. okrajni glavar kočevski, Dolhof taglaša, da je z največjo vestaostjo določil število volilnih mož, in da se nikakoršne preiskave ne boji.

Poročevalec Dežman tudi nema nič proti temu, da se izroči volitev odseku za verifikacije volitev.

Poročevalec Dežman poroča o volitvi ljubljanskega mesta, katera se odobri.

Ker je uže $\frac{1}{2}$ 3. ura, predlaga dr. Bleiweis, naj bi se seja sklenila. A nemškutarji, misleči, da se bodo narodnjaki utrudili, da bi ti potem ne porabili mnogo za nemškutarje sitnega in „škandaloznega“ materijala, katerega imajo, in da bi bila sitna verifikacija prej končana, nijso hoteli glasovati za konec seje, katera se tedaj nadaljuje.

Poročevalec Dežman poroča o volitvi poslanca za mesto Idrijo.

Od 98 v volilnem zapisniku stoječih volilcev jih je v Idriji k volitvi prišlo 61 in mej temi jih je glasovalo 58 za A. viteza Gariboldija. Poročevalec tedaj predlaga, da se volitev potrdi.

Poslanec Svetec: Jaz sem v tej reči za besedo prosil, da osvetim strašni terorizem, ki se je od strani uradnikov pri tej idrijskej volitvi gojil.

Stvar se začne tukaj pri občinskih volitvah, ko je narodna ali meščanska stranka proti uradniški stranki zmagala. To je razburilo uradniško stranko, deželna vlada je morala one volitve ovreči, akoravno so bile volilne listine po uradnikih samih sestavljene.

Trije uradniki pa, kateri so glasovali za meščansko stranko, bili so takoj prestavljeni. Prišla je druga občinska volitev, zmagala je zopet meščanska stranka, in zdaj se je začela od strani uradnikov katerim je na čelu rudarski direktor Lipold, strašna eksekucija narodnih volilcev. Kar naenkrat so šestdeset delavcev iz službe odpustili; mej temi so bili v onej družini trije, v katerej je mati od strahu umrla! Nekaterim narodnim volilcem so se odtegnile bolnišne štipendije, drugim se je zmanjšalo plačilo, a zopet drugim se iz iz zaloge za stavbene stvari (materialverwaltungsamt). kjer kupujejo Idričanje v obče vse, kar za stavbe potrebujejo, nij hotelo nič, celo za denar nič prodati. Ako je kak narodni volilec kaj kupiti prišel, pogledalo se je v zapisnik kako je volil, in če je volil narodno, reklo se mu je: ti ne dobiš nič. Enega narodnega volilca so slovesno iz uradniške kazine izbrisali; rudniškim delavcem pa so na izbiro stavili, ali da se izbrisejo iz narodne čitalnice ali pa da izgube službo. Mej temi eksekucijami prišla je volitev deželnega poslanca. Tretjinsko priklado uradniki nijso meščanom vštivali v davek, tako, da je bilo takoj tretjino menj volilcev, mnogo volilcev pa nij dobilo nobene izkaznice. Župan je napravil popravljen izkaz volilcev s protestom in ga poslal c. kr. okrajnemu glavarju, a dan pred volitvijo ga prinese okrajni glavar sam županu nerešenega nazaj. Župan vsled tega nij hotel delovati pri volilnej komisiji, in je izjavil, da niti k volitvi ne pride. A pretili so mu uradniki in mu grozili, da bode slabo za njega in za celo občino, če ne bode pri volilnej komisiji sodeloval, tako dolgo, da so ga preplašili in da se je udal. Rudarskega urada načelnik g. Lipold pa je klical volilca za volilcem posamezno k sebi in vsakemu grozil in pretil s takimi stvarmi, s katerimi je vedel, da bode volilce najbolj ustrašil; tako je strahoval ljudi, naj volijo „ustavoverca“, ali pa se vsaj volitve zdrže.

Takemu nesramnemu strahovanju ali terorizmu nasproti so narodni volilci obupali, in zdržali so se volitve, ker je bilo vsled tega uže malo upanja, da bi pri takej nesramnej uradniški agitaciji zmagati mogli. Hoteli so vsaj obvarovati se po volitvi maščevanja in škode od strani g. Lipolda in njegovih uradnikov. Gospoda moja, taka volitev je le rezultat terorizma, in kot taka je nesvo-

solzâ, le s krčevito sklenenima rokama in mrtvobledim obrazom sedela je pri oknu, skozi katerega se je videlo v zaliv, in njeni mrzli ustajji premikali sti se v tihej, a kako vročej molitvi.

Zdajci slišati bil je velik hrup s ceste, — glasovi so divje kričali, — vstavijo se pred vrati njene hiše, sliši se, da trkajo na dveri, — a takoj potem prinesli so štirje pomorščaki v hišo nezavestno truplo mladega častnika.

Dona Fostero strahu glasno zakriči in prekriža roki nad glavo; celo Marequita in Juana nijsti mogli ničesa jekniti, tako pretresla ju je nenadna smrt mladega moža, ki je šel še pred malo časa krepko in zdrav iz njihove hiše, — jedino Manuela ostala je trdna. Dokler jej je še nevarnost žugala, počilo jej je skoraj srce strašnega čuta, da jo bode zadela; a zdaj, ko se je najhujše zgodilo, zdaj, ko jej je osoda resno in neusmiljeno segla v njeno življenje, uničivša jej najlepše

cvetje, zdaj minola jo je vsa slabost, več nij bila plašna; mirno in previdno ukazovala je potrebne naredbe, katere je baš trenotek zahteval, tako, da se jej je morala celo njena mati čuditi in strmeti njenemu nagonu.

Početkom mislili so vsi, da je mladi častnik uže mrtev, le pomorščaki so trdili, da še živi, in bode tudi zdravnik takoj došel, ki mu bode rano pregledal. Nesli so torej ranjenca v zadnjo, najbolj mirno sobo cele hiše, napravili so mu hitro posteljo, in Manuela sama slekla mu je zgorenjo obleko, da bi mu rano obvezala za ta čas, da pride zdravnik.

Ranjenca spremljevalo je do pulperije veliko število radovednih; od teh izvedela je sennora Fostero vse, kar je samim bilo o dogodjaju znano. Še so pak hiteli pripovedovati, kar pridrevi neki Peon, oznanujoč jim, da je sennor capitano „Nuestre Sennore“ obljubil petsto dolarjev — tem ljudem velikansko premoženje — onemu, ki bode pirata ujel. In kmalu pokazal se je učinek te obljube; ob-

činstvo je kazalo tako vnetost človeka ujeti, o katerem nijso ničesa slabega vedeli, ki jim nij nikdar žalega storil, o katerem nijso celo nikdar slišali in ga ne videli, da, pet trenotkov pozneje tudi žive duše nij bilo več pred hišo; vse je drevilo divje proti nabrežji, vsak si je hotel krvavo plačo prislužiti. Svareči vzgled, katerega so ravno zdaj imeli pred soboj, seznanil jih je pak ob jednem s tem, kaj jih pričakuje, ako gredo preveč lehkomi seljno v nevarnost, in mnogi izmej njih sklenili so hvalni sklep, da bodo pri tej priliki posebno na svojo lastno osebo pazili.

Mej tem je prišel zdravnik, Manuela poslala je pak po duhovnika, da bode umirajočega, ako bode ta zahteval, sè sv. zakramenti prevedel. Pozabila je, da je tuje vere, — videla je le od življenja poslavljajočega se ljubega, in njeno lastno obupno srce zahtevalo je v tem trenutji v neskočnem strahu tolažilo cerkve, — vsaj jej na svetu družega nij ostalo.

(Dalje prih.)

bodna; zato jo jaz pobijam, in predlagam, da se idrijska volitev proglasi kot neveljavna.

Poročevalec Dežman odgovarja poslancu Svetcu na to, kar je poslednji naglašal o nepostavnostih, ki so jih c. k. uradniki v Idriji pri volitvah delali. Dežman trdi, da je g. Svetec vse prečno naslikal, in da občinske volitve niso v nikakoršnej zvezi z volitvami za deželni zbor. Dežman trdi, da je bil g. Svetec slabo podučen, in da se je pri volitvi g. Gariboldija vršilo vse v redu, pravilno. Da se je mnogo delavcev iz idrijskega rudnika odpustilo, to ima svoj vzrok jedino le v tem, da se je v Ameriki pridelalo zadnja leta mnogo živega srebra, in da to srebro nema prave cene. Idrijski volilci so, pravi g. Dežman, uže toliko pogumni, da se ne bi bili nobenega strahovanja zbal. A oni so volili po načelu, katerega je narodna stranka tolikokrat naglašala: domačina g. vitez Gariboldija, kateri je rojen Idrijčan, in katerega oče (pač le oče, Ur.) je zavoljo svojih zaslug za Idrijo, kot nekdanji višji rudniški uradnik, pri prebivalcih v najboljšem spominu. To je bilo, kar je idrijske volilce za g. Gariboldija kot „domačina“ navdušilo, a nasprotni (narodni) kandidat dr. Jenko je bil tujec! (Dr. Jenko je rojen Ljubljčan; če je on v Idriji uže tujec, kaj so potlej daleč Bog ve kaj mej Nemci drugorodci rojeni Kalteneggerji? Ur.) Končno se Dežman, ko nema nobenega stvarnega dokaza, zopet razstrásti, in ves razkačen pravi, da je zdaj jasno in vidno, da hoče narodna stranka le sumničiti. (Smeh.) Volitev vitez Gariboldija potem nemškutarska večina verificira.

Poročevalec Dežman poroča dalje o volitvi poslanca za mesta Kranj in Škofja Loka. Od 222 v volilnem imeniku zaznamovanih volilcev volilnega mestnega okraja Kranjskega se jih je 185 volitve udeležilo. Absolutna večina znaša tedaj 93 glasov; od oddanih glasov je dobil g. Karel Šavnik, lekarničar v Kranji 94, in g. France Dolenc, trgovec v Kranji 90, g. dr. Janez Mencinger, odvetnik v Kranji 1 glas; torej je g. Karel Šavnik za poslanca mest Kranja in Loke izvoljen.

Pri volitvi se je ugovarjalo zoper volilno pravico Franca Rudolfa zavolj njegove maloletnosti, zoper volilno pravico Matija Hafnerja zato, ker nema hišnega posestva v mestu Loki, zoper Janeza Jesenka zato, ker le 8 gold. 24 $\frac{1}{2}$ kr. direktnega davka plačuje, katerih ugovorov pa volilna komisija nij uslišala. Čudno je, da se je število volilcev od l. 1870. katerih je bilo takrat 253, tako skrčilo. Politična oblast je namreč odtegnila volilno pravico mestnej župnej cerkvi v Kranji, mestnej občini v Kranji in v Škofjei Loki, mestnej vojašnici v Kranji, ker te kot celota vernikov, oziroma volilcev niso volilne skupine v smislu §. 6. občinskega volilnega reda, in §. 15. deželnega volilnega reda, mestnemu župniku pa volilna pravica nij odtegnena, — Katarini Florian, ker njena sosesnica Marija Bradaška v Zagrebu stanuje, in ker prva itak kot posestnica hiše št. 116 svojo volilno pravico izvršuje §. 1. občinskega volilnega reda (§. 16 deželnega volilnega reda), kakor tudi več osobam za tega del, ker brez vštete $\frac{1}{3}$ doklade na direktnih davkih 10 gld. ne plačujejo. Ker je deželni odbor prepričan, da bi izid ne bil drugačen, ako bi se bilo pritožbam tudi pravdalo, ter bi se bili imenovani volilci k volitvi pripustili, torej se stavi sledeči predlog:

Slavni deželni zbor naj volitev g. Karla Šavnika za deželnega poslanca potrdi.

Poslanec Vesteneck predlaga, da ker poročilo deželnega odbora navaja mnogo nepravilnosti pri tej volitvi, in ker je večina s katero je bil ta poslanec izvoljen jako majhena, da se izroči verificacijskemu odseku.

Poslanec dr. Bleiweis: V Kranji je bilo dano štirinaestim mestjanom volilna pravica in so se njim bile uže izročile legitimacije, ker se je njim bila popolnem redno vštela tretjinska priklada k pravim davkom. Ko je pa okrajni glavar kranjski g. Derbič videl, da imajo na ta pravilni način narodnjaki gotovo večino, takoj je razposlal svoje beriče, kateri so dotične volilce kar na cesti lovili in od njih legitimacije nazaj terjali. Nekateri menj previdni volilci so jih res nazaj dali, drugi bolj misleči, pa so se odločno protivili uže izročeno si postavno pravico zopet vrniti. Zadnji so volili ker so imeli izkaznice, prvi brez njih, to se ve da ne, kajti okrajni glavar g. Derbič je bil vesel, da je uničil z beriškim poslom več narodnih glasov. Jaz v očigled tega ravnanja stavi predlog, naj se verificacijskemu odboru naroči, da določno izreče, ali se ima vštovati tretjinski davek, kadar gre za volilno pravico, ali se nema.

Poslanec Robič: Da se ima tretjinski davek všteti, če gre za volilno pravico, to je uže postavna določba in o tem nema nikdo več kaj določevati. Ako c. kr. okrajni glavarji to postavno določbo obračajo kakor njim ravno ugaja, to o pravoveljavnosti te postavne določbe ničesa ne izpremeni.

Volitev kranjska se izroči verificacijskemu odseku. Tudi dr. Bleiweisov predlog se sprejme.

Poročevalec Dežman poroča o volitvi okraja tržiškega.

Izmej 266 volilcev mestnega volilnega okraja tržiškega se jih je 209 volitve udeležilo, torej je absolutna večina 105 glasov. —

Od oddanih glasov dobil je g. Janez Kečel, posestnik v Kamniku 129, in g. Miha Stare, posestnik v Mengšu 80 glasov, torej je prvi izvoljen.

Ker se je volitev redno (?) vršila, stavi deželni odbor predlog:

Slavni deželni zbor naj volitev g. Janeza Kečela za deželnega poslanca za sedanjo dobo deželnega zbora potrdi.

Poslanec dr. Bleiweis: Tudi pri tej volitvi so napeli c. kr. uradniki vse strune za zmago kandidata nasprotne stranke g. Kečla. Gospoda moja! Jaz imam pismo poštnega direktorja v Trstu, v katerem nekemu poštarju, kateri ima v tem kraju volilno pravico piše, naj se ravna takó, da bode le vladnemu, vulgo nemškutarskemu kandidatu dal glas.

Konec tega pisma se glasi: „Sehen sie, dass mein brief den flammen übergeben wird und nicht in unrechte hände kommt“. (Klicí: Čujte! čujte!) —

Dr. Vošnjak: Da se osvetlé sredstva, s katerimi se je pri tej volitvi zmagalo, naj opomnim, da je nek uradnik iz Radovljice dal ženi narodnega volilca dva goldinarja, da bi mu legitimacijo raztrgala. Ta volilec je v pričó volilne komisije vrgel tista dva goldinarja na mizo in izjavil, da tacega denarja ni on ni njegova, hvala Bogu poštna žena, ne potrebuje. Zdaj pa glejte gospoda večine, kakih zares podlih sredstev ste se posluževali, da ste svojim sovrstnikom pomagali k zares žalostnej zmagi.

Poročevalec Dežman pravi, da pismo po

štnega direktorja v Trstu nij bilo teroriziranje, nego le dober svet (smeh), katerega je opravičen vsak predstojnik svojim podložnim uradnikom dajati. Treba bi bilo le vedeti, je li ta mož, ki je bil baje tako strahovan, volil?

Dr. Zarnik: Ne, se je ustrašil!

Volitev g. Kečla verificira potem nemškutarska večina in glasuje g. Kečel tudi sam za sebe in za pravilnost svoje volitve.

Poročevalec Dežman poroča dalje o volitvi postojnskeje.

Ol 164 v prvotnem volilnem imeniku zaznamovanih volilcev mestnega volilnega okraja postojnskega bil je glas Jozefe Delak zaporedna št. 127 kot neveljaven spoznan, ker ona (navadno) v Trstu stanuje, ob jednem se je pa mestna občina Lož pod zaporedno št. 141 $\frac{1}{2}$ na novo zaznamovala, tako da je volilcev ostalo 164. —

Trški občini Vrhnika volilna komisija nij volilne pravice priznala, ker se po predložnem volilnem imeniku (Vrhniškem) nij dokazalo, da občina črez 50 gld. direktnih davkov na leto plačuje.

Ol oddanih veljavnih 129 glasov dobil je g. dr. Deu, odvetnik v Postojni 72, in g. Adolf Obreza, posestnik v Cerknici 57. Ker absolutna večina 65 glasov znaša, je prvi izvoljen za deželnega poslanca omenjenega mestnega volilnega okraja za sedanjo dobo deželnega zbora. Po razglašeni volitvi sta se pritožila občinska predstojnika iz Vrhnike in Loža zoper to volitev, ker je bilo od dotičnih okrajnih oblastev več volilcev iz volilnega imenika z izgovorom izbrisanih, da oni brez $\frac{1}{3}$ doklade na direktnih davkih ne plačujejo 10 gld. davka, a to se do zdaj še nikoli pri sestavi volilnega imenika nij izključevalo. Oba terjata zaznamovanje svojih ugovorov v volilnem imeniku in občinski predstojnik Cerkniški je od 22 oseb podpisano pritožbo volilnej komisiji izročil, občinski predstojnik pa pravi, da so dozdej Franc Južna, Franc Nahtigal, Janez Lavrič, Jarnej Južna, Anton Drobnič, Janez Lah in Josip Kočevar zmirom volili in da bi se bili torej v zdani volilni imenik zaznamovati morali. Čudno je, da sta bila izmej volilcev mesta Loža Janez Turk in France Prevc iz Loža izbrisana, ker ste umrla, maloletni dediči pa ne volijo, mej tem, ko je vendar vsled volilnega imenika iz Vrhnike več volilcev po varuhih volilo. Deželni odbor to slednje z odstavkom povdarja, da bi se v prihodnje političnim oblastnijam enakovno postopanje ukazalo.

Na pritožbe deželni odbor iz tega vzroka ne more ozir jemati, ker so se še le po svršetku volitve, oziroma po razglašeni volilnega rezultata predložile, vendar pa to še nij nepostavnost, ako se nij $\frac{1}{3}$ doklade na direktnih davke v volilnem imeniku zaznamovala.

Deželni odbor stavi toraj predlog:

Slavni deželni zbor naj volitev gospod dr. Edvarda Deva za deželnega poslanca omenjenega volilnega okraja potrdi.

Poslanec dr. Zarnik: Uže iz prebranega poročila deželnega odbora je razvidno, da se je vršilo pri tej volitvi jako mnogo nereda in nepostavnostij, in da nij mogoče, da bi deželni zbor precej to volitev potrdil. Vštela se tukaj nij tretjinska doklada, to se ve da samo z namenom, odmetati narodne volilce, kajti drugače bi bil gotovo izvoljen narodni kandidat g. Obreza.

Volili so tudi mladoletni po pooblaščenčih, to se ve da le tam, kjer je ugajalo nemškutarskeje stranki. G. dr. Deu je volil kot

jerob mladoletnega, dvema jeroboma iz Loža pa se to nij dovolilo, to se razume, da zato ne, ker bi bili Ložanje narodno volili. Jaz tedaj mislim, da je uzrokov dovolj navedenih, da se ta volitev izroči verifikacijskemu odseku.

Poročevalec Dežman skuša nekoliko postopanje c. kr. vladnih organov in volilne komisije braniti, pa ne gre mu nič kaj po volji, kajti ponemčeni pevec „prokletih grabelj“ je uže opešal. Na zadnje kar pravi, da nema nič proti temu, če se izroči volitev verifikacijskemu odseku.

Predlog dr. Zarnika se potem sprejme.
(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. septembra.

Nekaj pišejo o prenovljenji našega *ministerstva*. Da pa za zdaj še mi nemamo dosta pričakovati, temu dokaz je to, da Auer sperg baje še ostane predsednik, le namesto Lassera iščejo naslednika.

Ruskim listom se piše, da so na *Dunaji* izpoznali potrebo, s Črnogoro in Srbijo v sporazumljenji delati. V tem smislu da so uže prvi koraki v Belgradu in v Cetinji storjeni. Magjare pa je obvezel strah. Oni se uže do mišljajo leta 1847, Jelačića in pobitja pri Vilagošu. Kaiti prijateljsko približanje Avstrije k Srbiji in Črnej gori bi naravno pomenilo tudi približanje k Rusiji in zvezo z Rusijo, kar bi bil najgotovješi spas za Avstrijo.

Na *Češkem* je 79 volilnih okrajev za deželne zборе. Od teh je postavil staročeški odbor kandidate za 39, mladočeški za 8, nemški odbor pa za 29. Izvoljenih je bilo pa 37 staročeških, 7 mladočeških in 24 nemških priporočencev. Mladočehi so še en sedež dobili, kjer nij bil noben kandidat postavljen. Mej onimi nemškimi priporočenci, ki so padli mej samimi Nemci, sta znana dva državna poslanca dr. Russ in Hanisch. Zarad tega javkajo nemški listi, da se mej Nemci na Češkem disciplina trga.

Vnanje države.

Iz *Carigrada* se „Pol. Corr.“ piše, da turški veliki vezir Safvet paša zopet misli na konvencijo z Avstrijo! Zato je poslal neko okrožnico velevladim, v katerej govori o dogodkih v Bosni in Hercegovini in Albaniji, in odbija odgovornost porte za te dogodke, ter se drzne trditi, da je porta držala se svojih dolžnostij, ki jih je na berlinskem kongresu dobila.

Londonski listi poročajo da je Beust odpovedal se svojej poslaniškej službi, in da na njegovo mesto pride grf Karolyi, ki je bil dozdaj poslanik v Berlinu.

Iz Carigrada je zvedel „Pest. Lloyd“, da več okrajev v vzhodnej Rumeliji neče odtrgati se od *Bolgarije*. Zatorej so poslali okrajni Stremensk, Ortče, Holm, Konušesk, Trnogorsk, Ržovsk poslance na zastopnike velevladstij, ki bodo zdaj meje delali, s terjatvo, da ostanejo pri Bolgariji. Tudi bolgarski list „Marica“, ki izhaja v Plovdivu (Filipopolju) prinaša adresu, katero so Bolgari izročili tamšnjemu angleškemu konzulu, in v katerej se protestira zoper deljenje Bolgarov v „vzhodnjo Rumelijo“ in Bolgarijo. Bolgari apelirajo na pravicoljubje angleškega naroda, ki gotovo drugače misli, nego njegova vlada. Protestira se zoper berlinski kongres.

Krščanski škof v *Erzerumu* je zastopnikom velevladstij poročil, da kadar Rusi zapusté to mesto, bati se je kristijanom, da Turki čez nje ne padeje. Zarad tega so se zastopniki obrnili na porto in ta je dala Mousapaši ostre naloge. Če jih bo le mogel ali hotel izpolnjevati.

Papež Leon XIII. hoče tudi z Rusijo mir narediti. Msgr. Jakobini bode baje dotične obravnave vodil in jih zdaj uže pripravlja predno pojde v Peterburg.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Gambetta je 19. t. m. govoril v Romansu baje pred 10.000 poslušalci govor, v katerem je postopanje republikancev zagovarjal in rekel, da ne bode nobedne nevarnosti če Mac Mahon odstopi, ker bi se hitro namestnik dobil. Sicer pa predsednik Mac Mahon nema nobednega uzroka odstopati.

Dopisi.

Iz sežanskega okraja 14. septembra [Izv. dop.] Dne 11. t. m. obiskal je naš novo postavljeni voditelj c. k. okr. glavarstva gosp. Bosirio, starega znanca in prijatelja. Uže prvi utis njegove navzočnosti bil je ugoden. Izrazil je tudi pri tej priliki županu svojo željo, naj se slovenski uraduje. Da bode ta blagodušni gospod s svojimi postavno podložnimi uradi oziroma organi, postopal po svojem najboljšem prepričanju, dokazuje nam uže njegov prvi dopis, katerega je kot voditelj c. kr. okr. glavarstva sežanskega izdal in ki se tako glasi: Vaše blagorodje! Njegova vzvišenost, gospod predsednik ministerstva, kakor voditelj ministerstva notranjih zadev, izročil mi je upravnistvo tega političkega okraja. V tem ko upravnistvo prevzamem, štejem si v čast, Vam gospod župan to naznanje dati, ter upam, da me bodete Vi, slavni občinski odbor in občinsko starestinstvo v mojem poslovanji krepko podpirali. Le z vzajemnim delovanjem občinskih organov in državnih oblastnij v smislu veljavnih postavnih določeb, more pospešiti blagor bivalstva. Jaz bodem v svojem poslovanju le na korist tega, našemu cesarju zvesto udanega ljudstva gledal, in prizadeval si, da kolikor mi bode mogoče, ustrezem njegovim željam. Slednjič Vas prosim, blagovolite to moje pismo občinskemu zboru, in slavnemu obč. starestinstvu objaviti, ter ga v mojem imenu srčno pozdraviti. V Sežani, 4. septembra 1878. Voditelj c. kr. okrajnega glavarstva, Bosirio l. r.

Ravno v tem smislu napravljeni dopis došel je tudi častiti duhovščini, krajnim šolskim svetom in gospodarskim svetovalstvom posameznih katastralnih občin. S takim gospodom bode pač lahko uradovati, od njega gotovo ne dojdejo nepotrebni dopisi in zahtevanja vsakovrstnih opravičevalnostij, kakoršnih je pod njegovim prednikom dohajalo žalibog le premmogo.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) je imel včeraj tretjo sejo, ki je bila zopet viharna. Precej od začetka je dr. Bleiweis v imenu narodne stranke predsednika g. Kalteneggerja interpeliral, zakaj nij Dežmana k redu poklical, ko je zadnjič, predno so naši iz zbora odšli, narodnej stranki očital, da je panslavistična in protidržavna. Predsednik se izgovarja, in potem se začne debata o — panslavizmu; govori: gg. dr. Bleiweis, dr. Zarnik in dr. Vošnjak. — Ko se preide na dnevni red, govori dr. Zarnik celo uro izvrstno o ne postavnostih pri volitvah v trg. zbornico, iz katerih sta dva nemškutarska poslanca tega zbora. Po končanem drugem dnevnem redu vstane nemškutarski poslanec g. Hočevnar in — bere (pa teško in slabo) neko opravičevanje o svojem kupovanji glasov, ali narodni poslanec Navratil ga temeljito in do dobrega pobuje, čitajoč notarsk legaliziran dokaz o kupovanji glasov. Obširno poročilo dopolnimo v naslednjih številkah svojega lista.

— (Roparske zveri) se je od novega leta 1877 do konca meseca junia 1878 na

Kranjskem ustrelilo: 6 medvedov (1 v postojnskem, 1 v logaškem, 2 v kočevskem in 2 v novomeškem okraji), volkov pa 40 (in sicer 6 v črnomeljskem, 6 v kočevskem, 2 v krškem, 15 v logaškem, 8 v novomeškem okraji.) Darila (taglija) so znašala 760 gold.

Tuji.

19. septembra:

Pri *Slona*: Horitzky iz Dunaja. — Neuman iz Kaniže. — Kezel iz Kamnika. — Brož iz Beljaka. — Tischler iz Trebiža.

Pri *Maliču*: Rosman iz Dunaja. — Sturmthal iz Gradca. — Perin iz Kočevja. — Eiselt iz Dunaja. — Grof Attems iz Gradca. — Friedl iz Dunaja. — Furlan iz Trsta. — Kr. — Colovca. — Karatz, Steindl iz Dunaja. — Lisc. — Šoštanja.

Pri *bavarskem dvoru*: Vatovec iz Materije.

Dunajska borza 20. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	60 gld.	60 kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	60	40
Enotni drž. dolg v srebru	62	40
Zlata renta	71	50
1860 drž. posojilo	110	75
Akeije narodne banko	794	—
Kreditne akeije	231	75
London	117	—
Napol	9	36 1/2
C. kr. cekini	5	61
Srebro	100	15
Državne marke	57	75

Karel S. Till

trgovalstvo s knjigami in papirjem, pod *Trančo št. 2*, zaloga vseh potrebustij za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebustij za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdeljujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vitne karte in pisemske zavitke. (158—83)

Služba šolskega služabnika.

Na ljudske in meščanske šoli v *Krškem* je od meseca oktobra 1878 za podeliti služba šolskega služabnika z letnim plačilom 350 gld. in užitekome jedne sobe.

Prošnjiki naj lastnorčno pisane prošnje z izkazom starosti, stana, dela, dozdanjega življenja, in znanja nemškega in slovenskega jezika do

20. septembra 1878

c. k. okrajnemu šolskemu svetu predložijo.

Posebno se bo oziralo na prošnjike, kateri so se naučili bukvoveške obrtnije.

C. k. okrajni šolski svet v *Krškem*,
10. septembra 1878. (309—8)

Zahvala

za ozdravljenje po pravej Poppovej anaterininej ustnej vodi, in pojasnilo o škodljivih učinkih ponarejenega tega zdravila.

Gospodu dr. J. G. Popp-u,

c. kr. dvornemu zobnemu zdravniku, *Dunaj, mesto, Bognergasse št. 2.*

V dopolnitev mojega zadnjega pisma zatožiti moram se skesano neke slabosti. Zmotljen po niskej ceni ponujene mi ponarejene Vaše anaterinine ustne vode, in po mnogih lekarjih, ki so trdili, da znajo anaterinino ustno vodo pravej jednako napravljati, in ker mi je Vaša anaterinina ustna voda pošla, rabil sem čestokrat ponarejeno. A ne da nij imela nobednega zdravilnega učinka, služala je še bolno stanje, in popolno pomoč dobil sem zopet jedino le, ko sem zopet Vašo pravo nedosegljivo *anaterinino ustno vodo* rabil. Vspešno se je pri meni pokazalo tudi Vaše *anaterinino zobno testo*. Z vsem spoštovanjem in hvaležno ostajem Vašega blagorodja verni sluga

Josip vitez žl. Zawadzki.

Drahotusz, 29. julija 1867. (187—1)

Zaloga imajo v *Ljubljani*, vse lekarno kakor tudi gg. *Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmitt, V. Petričič, L. Pirkar, P. Lassnik, Terček in Nekrep*; v *Postojni*: *J. Kupferschmidt*; v *Škofjeh Lokih*: *C. Fabiani*; v *Kočevju*: *J. B. G. G. G.*; na *Krškem*: *F. Bünches*; v *Idriji*: *J. Warta*; v *Kranju*: *K. Sarnik*; v *Litiji*: *Mühlwenzel*, lekar; v *Metliki*: *Matterjevi nasledniki*; v *Novem mestu*: *D. Rizzoli in J. Bergmann*; v *Radovljici*: *A. Roblek*; v *Kamniku*: *J. Macnik*; v *Črnomlju*: *J. Blazek*; v *Vipavi*: *A. Deperis*.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“